

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse.
Vardan tos Lietuvos
Vienybė teisydi!

Dr. V. Kudirka.

METAI VII

SÃO PAULO, 1941 M., JUNHO - BIRŽELIO 6 D.

Adressas: CONVENTO SANTO
ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 23 (298)

ANGLAI PRARADO KRETĄ, BET UŽĖMĖ IRAKĄ

Komunistai užmušė Vilniaus lietuvių veikėją mokslininką Kun. Dr. Viskantą

LONDONAS. — Karas Mezopotamijoje (Irake) baigtas. Vokietininkas Rachid—Ali pabėgo į Persiją (Iraną), o su juo pabėgo ir jo „vyriausybė.“ Kariuomenės likučiai prasitaikos. Anglai taiką priėmė ir pasirašė sutartį, kuri Irake atstato anksčiau buvusią padėtį. Visi anglai Irake imtinai tuojau paleisti, o visi italai su vokiečiais svimti ir uždaryti koncentracijos stovyklose. Mossul žibalo šaltiniai pereina anglų kontrolėn. Jų kariuomenė šiuos garsiausius visame pasaulyje šaltinius jau užėmė. Paaiškėjo, kad vokiečiai nepajėgė juos nei uždegti nei užgriauti Mossul gazolinas mai tina anglų laivyną. Viduržemio jūroje. Bet žibalo keliai eina per Siriją ir Palestiną į Hailos uostas, į kur iš Mossul jis atiteka metaliniais vamzdziais. Kadangi šis karas yra karas dėl žibalo, tai vokiečiai („turistai“) skverbiasi į Siriją. Sirija jau beveik vokiečių rankose. Prancūzai yra persilpnėję pasipriešinti, be to, juos varžo Vichy valdovų aklumas. Galima laukti naujos karo audros Sirijoje. Vokiečiai nu kirstų anglams ne tik žibalo pristatymą, bet ir prieitų Sueso kanalą visai iš kitos pusės ir suspaustų jį savo žnyplėmis.

BERLYNAS. — Ir vėl buvo susitinkę Brenneryje du diktatoriai: Hitleris ir Mussolini. Jų pasikalbėjimas truko apie penkias valandas. Pasikalbėjime dalyvavo tik Mussolinio žentas Ciano ir Vokietijos užsienio reikalų ministeris Von Ribbentropas. Iš to visi užsienio laikraščiai išveda, kad labai svarbūs dalykai buvo paliesti. Bendrai, po kiekvieno dviejų diktatorių susitikimo pasaulis netrukus būdavo sukrečiamas naujo baisaus smūgio. Vokiečių politiniai sluoksniai skelbia, kad visi greitai sužinosią, apie ką kalbėjo Hitleris su Mussolini, nes įvykiai pasakysią. Nėra jokios abejonės, kad jie aptarė naujus puolimo planus.

Diktatoriai, reikia pripažinti, daug veiklesni, negu demokratai. Jie nutaria ir tuojau veikia. Jiems nereikia, kad parlamentai jų sumanymus trauktų per dantis, balsuotų

ir atmetų. Todėl ir didžiausią pasilaptį jie išlaiko. Ką dabar puls — anglai nežino.

SÃO PAULO. — Visai nelaukta pasikeitė Federalinis Interventorius São Paulo estade. Trejus metus čia išbuvęs Adhemar de Barros pasitraukė, o jo vieton Respublikos Prezidentas paskyrė žemės ūkio ministrį Dr. Fernando Costa. Naujasis Interventorius jau pradėjo eiti savo pareigas.

Daugelis kalba, kad Adhemar de Barros buvo vienos religinės sekto auka. Kaip yra iš tikrųjų, nežinome.

VAŠINGTONAS. — Mums jau nusibodo rašyti, o Gerb. Skaitytojams skaityti amerikiečių pasigyrimus savo ginklais. Tiesa, kad jie jų neblogų turi. Dabar jie paskelbė, kad naujieji amerikoniški tankai esą galingiausi ir greičiausi. Tankas yra amerikiečių išradimas, tačiau šį išradimą išdobilino ir jo pagalba Europą pasiklupdė vokiečiai. Ar amerikiečiai teisybę sako ar tik giriasi, tik ateitis galės pasakyti.

HELSINKIS. — Suomiai nepaprastai greitai atsigavo nuo karo su Rusija. Jie ne tik nekenčia bado, kaip daugelis Europos valstybių ir ta pati ubagiškoji Rusija, bet net sugebėjo vėl milijardus išleisti krašto saugumo reikalams. Suomiai pasistatė naują tvirtovių liniją, kuri yra daug galingesnė už Mannerhelmo. Be to, suomiai sukūrė tikrai pasigėrėjimo vertą aviaciją. Valdžiai su teiktos labai plačios teisės, tačiau demokratija išlaikyta. Suomija — nuostabi laisvų žmonių šalis. Ji dar kartą pakariaus su Rusija!

VAŠINGTONAS. — Pas'arnuotu metu padaugėjo savanorių, kurie vyksta į Kiniją padėti jiems gintis nuo japonų. Pranešimai iš frontų sako, kad kinai davė japonams labai didelį smūgį Sansi provincijoje. Kinijos teritorijos begaliniai plotai ir žmonių skaičius jai leidžia su Japonija kariauti labai ilgą metų eilę. Japonai ramina savo gyventojus, kad karas būsiąs netrukus baigtas...

Jį japonai „baigia“ jau daugiau 10 metų. Įstrigę Kinijoje, jie neberanda išėjimo.

VAŠINGTONAS. — Amerikos vyriausybė nutarė perimti iš Anglijos visus Okeanijos vandens kelius ir jų apsaugą. Anglai atimsią savo prekinis laivus iš Amerikos pakrančių, ypač iš Pietų Amerikos. Jai liks daugiau laivų tiesioginiam susisinkimui su Kolonijomis. Vokiečiai šią savaitę paskelbė, kad anglai nuo karo pradžios jau neteko 12 milijonų tonų prekybos laivų. Tai būtų lygiai pusė visų Anglijos prekybos laivų. Jei taip eis, po dviejų metų Anglija liks be vieno laivo. Rooseveltas savo garsioje kalboje pareiškė, kad jei vokiečiai tokiu tempu skandins anglų laivus, tai Anglijos ir Amerikos laivų statyba negalės užpildyti spragų, nes taip greitai nespės pastatyti laivų. Bet yra dar kitų priemonių šiam blogumui įveikti. Amerikiečiai turi konfiskavę daugybę „ašininkų“ ir jų okupuotų valstybių laivų, ir šiuos laivus gali atiduoti Anglijai. Pačios Amerikos prekinis laivynas yra tiesiog milžiniškas. Tad jei amerikiečiai norės iš tikrųjų Anglijai padėti, vokiečiai galės skandinti anglų laivus dar spartesniu tempu, o vistiek Anglija laivų turės.

LONDONAS. — Anglai, sužinoję, kad Syriją užima vokiečių turis, sudaužė ir padegė gazolino tankus Beirute. Šis gazolinas buvo skiriamas vokiečių lėktuvams. Kasdien vokiečiai permeta Syrijon apie 10 — 15 savo lėktuvų, tuo aiškiai sulaužydami karo pailaubų sutartį su Prancūzija. Iš trijų pusių Syrija apsupta anglų kariuomenės. Bet anglai delsia ir nepuola. Greičiausiai, ir čia pirmieji puls vokiečiai — ir laimės. Tai būtų beveik mirtinas anglams smūgis, nes Syrijos užėmimas reikštų galą Suesui, Persijai, Indijoms. Kodėl anglai nepuola? Mat, jie prisibijo prancūzų. Jų laivynas tada tikrai stotų vokiečių pusėn, jų uostai Viduržemio jūroje ir Afrikoje tektų vokiečiams. Vadinasi, ir laukti bloga, ir pulti negerai. Kaip nuspręs anglai, pamatysime netrukus.

Bom Retiro jaunime!

„Vyčio“ Valdyba, turėdama galvoj, kad Bom Retiro rajone yra daug neorganizuoto lietuviško jaunimo, nutarė įsteigti čia L. K. J. S. B. „Vytis“ skyrių ir organizuoti jaunimo chorą. Tam tikslui Valdyba yra prašiusi ir įgaliojusi Gerb. Kun. K. Tamošiūną.

Visus Bom Retiro jaunuolius es kviečiame stoti į garbingas „Vyčių“ eiles išvien lietuviško darbo dirbti. Neleiskime nenaudingai liuoso laiko, nežudykime blogose draugystėse savo sveikatos! Eikime susipratę į jaunimo kelius visi jaunieji lietuviai! Bom Retiras, jei bus organizuotas, gali daug gražių darbų nu dirbti, gerą chorą turėti etc.

Tad: „Išvien, jaunieji prieteliai, Bendrame darbe mūsų keliai!“
Visais „Vyčio“ skyriaus Bom Retiro reikalais kreipkitės į Valdybą arba į Gerb. Kun. K. Tamošiūną. Užsirašykite į „Vyčio“ Chorą, kad netrukus galime būtų pradėti repetitijas.

V. Grabauskas
L.K.J.S.B. „Vytis“ Pirmininkas.

Baras ir restoranas

LEÃO

(Laikomas vengru)

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pasto) Tel. 4-4458.

Puiki virtuvė. Silti valgiai betkuria valandą.

Kainos labai pigios
Alaus bokalas (1/2 litro) - \$600

Canja especial - \$500

Brahms Chops

Mokyklos Naudai! = = = Mokyklos Naudai!

Taip! Kiekvienas Kermostiuje išleistas milreisas eina mokyklos naudai. Aplankyk kermostėli ir paremk savą lietuvišką kultūros židinį Zelinoje!

ŠEŠTADIENI!

SEKMADIENI!

7, 8, 12, 13, 14, 15, 21, 22, 23, 24, 28, 29.

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA DE SAO JOSÉ

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redação: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6252
 Assinatura: Brasil e toda America do Sul - 12\$, Europa - 24, Estados Unidos - 1 dolar.
 Numero avulso - \$300. Numero atrazado - \$500. Iscina trečiadieniais 6 - 12 puslapių.
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje - 12\$000 Europoje - 24\$000 ir S. Amerikoje - 1 doleris.
 Paskiras numeris - \$300. - Redakcija raškrasciu nesaugo ir savo išsomis negrazina. Honoraro niekam nemoka.
 Uz skelbimų turin neatsako.

ŠVIESA

Kretoje laimėjo vokiečiai

BERLYNAS. — Vokiečiai skelbia, kad karas Kretos saloje jau baigtas. Anglai su tuo sutinka ir prisipažsta dar kartą nuo vokiečių pasitraukę. Anglai raminais ir sako, kad tai paskutinis Vokietijos trijumfas ir paskutinis anglų pasitraukimas.

Kretoje anglai gavo didelį smūgį. Tiesa, materialinis pralaimėjimas yra kurkas didesnis vokiečių, nes jie paklojo daugiau 30.000 savo lakūnų, tačiau jie tikslą pasiekė, o anglai nors ir mažiau nuostolių turėjo, bet pralaimėjo salą, pralaimėjo dar vieną mūsų s vokiečiams. Jei atsiminsime neseniai paties Churchillio kalbą parlamente, kurioje jis patikino, kad Kreta būsianti ginama viso mis priemonėmis, lengvai suprasime, kad moralinis anglų pralaimėjimas yra labai didelis. Visas pasaulis luokė, kaip baigsis ši kova. Visi saukė, kad vokiečiai vien savo parašiu tininkais nieko nelaimės. Bet vokiečiai įrodė, kad laimėjo! Be tankų, be patrankų, tik savo lėktuvų remiamai, paprastais ginklais ir vienu kitu kulkosvaizdžiu ginkluoti, jie išvyjo anglius iš stipriausių pozicijų, paėmė jų tankus, ir patrankas ir visai išgrūdo laukan. Anglai sako, kad 15.000 anglų ir graikų kareivių iš Kretos pasitraukė. Tad išeitų, kad daugiau 15.000 žuvo. Vokietijoje didelis džiaugsmas. Vokiečiai galvoja: paėmėme parašutininkų pagalbą Kreta, tai kodėl negalime paimti Anglijos? O propagandos ministeris Goebbelsas atsako: Paimsime ir Angliją!

Žodžiu, tai neabejojamas vokiečių trijumfas visais atžvilgiais: militarinu, politiniu, psichologiniu. Anglai suskubo ginti Kipro salą ir Sueso kanalą, nes nežinia, kuria kryptimi dabar prasivės vokiečių karo mašina. Dėl Sueso kanalo labai dreba ir amerikiečiai. Mat, Suesas gali atidaryti kelią japonų laivynui ir jų povandeniniams laivams. Šie laivai susijungtų Atlante su vokiečių karo laivynu ir tada Amerikos „Jūrų laivė“ būtų tik tušti žodžiai. Amerikos saugumas šiandien yra Sueso kanale. Ar amerikiečiai gins Suesą, pamatysime. Kolkas jie tik giriasi, kiek pagamina lėktuvų kas mėnuo.

Iš Kretos anglai išgelbėjo 15.000 savo kareivių, daugiausia želandiečių ir graikų. Vokiečiai skelbia, kad 25.000 buvo paimti nelaisvėn. Koks sunkus ir rizikingas buvo pasitraukimas, galime spręsti iš to, kad laivus su kareiviais puldavo apie 100 smigimo bombonešių, vad. „stukų“! Bombos krisdavo nelyginant lietaus lašai aplinkui. Laivai plaukė vingiuodami, kad tik nepataikytų. Vokiečiai dar kartą įrodė, kad avijacija pranašesnis ginklas, negu laivynas.

BERLYNAS. — Trečiądienio, birželio 4 d., pietumis Olandijoje, Doorno pilyje, mirė buv. Vokietijos kaizeris Vilijus II. Jis buvo jau gana senas, turėjo 82 metus amžiaus. 1918 metais išbėgo Olandijon ir 10 d. lapkričio atsisakė Vokietijos sosto. Sąjungininkai jį laiko Didžiojo Karo kaltininku.

Vilijus buvo Hohencolernų giminės, gimė Berlyne 1859 m. Jo tėvas Fridrikas III. Vokietijos sostas toje pačioje Doorno pilyje, kur gyvenė. Laidotuvės bus labai paprastos.

Galime palyginti vokiečių kai-

zerio ir rusų caro likimą. Tuojau matyti žmonių civilizuotumas. Vokiečiai tik nušalino savo kaizerį, kai jis daugiau jiems netiko, o rusai savo carą nužudė, kėną gabalais sukapojo ir dar — sudegino.

VICHY. — Prancūzijos vyriausybė buvo susirinkusi posėdžio, kuris truko labai ilgai ir kurio metu nutarta kovoti su anglais, jei jie puls prancūzus Sirijoje. Vokietijos radio džiaugiasi tokiais nutarimais. Prancūzija yra Pétain vedama į atvirą karą su Anglija. Tuo tarpu De Gaulle šalininkai visiems prancūzams primena Hitlerio žodžius: „Aš kartą suvesiu sąskaitas su Prancūzija! Daugiau nereikės su ja turėti mums reikalų“. Prieš tokia negarbingą prancūzų vyriausybės politiką protestuodami, du Vichy atstovybės nariai Ankaroje (Turkijoje) atsisakė savo vietos ir išvyko į Kairą, kur įstojo į gen. De Gaulle kariuomenę.

Labai pagyvėjo degolistų veikla. Gen. De Gaulle kasdien sulaukia daugiau šalininkų. Jis baigia organizuoti 250.000 laisvųjų prancūzų kariuomenę kautis su vokiečiais. Bet ką reikšia jo 250.000 prieš 16 milijonų vokiečių, jei jau visai ne skaityti italų?

LONDONAS. — Anglų darbielių partijos vadai surengė plebiscitą, kad Anglijos darbininkai pasisakytų, ar jie nori toliau kariauti su Vokietija ar reikia taikytis. Beveik vienbalsiai darbininkai nubalsavo, kad reikia kariauti ligi galo, nes Hitlerio laimėjimas atneštų pasauliui didžiausią vergiją. Tuo tarpu Hitleris per Maskvą veikia viso pasaulio komunistus, kad jie agituotų nesusi pratusius prieš... karą. Kitais žodžiais sakant, tai reiškia, kad visos pasaulis pasiduotų Hitleriui ir Stalinui. Tai būtų lygu, jei kas, užsidegus namui, agituotų prieš vandens vartojimą gaisrui gesinti. Tikrieji karo kaltininkai šiandien pasauliui gerai žinomi ir komunistai gali savo plepalus skieisti Vokietijoje; bet Vokietijoje jie tyli, nes taip nori Stalinas. Savo „taikos narkozu“ jie nori užmigdyti kitus kraštus, kurie dar kovoja už laisvę ir demokratiją. Anglijos darbininkų gestas jiems buvo nesmagus. Ir lietuviai komunistai kalba „prieš karą“. Nesame karo šalininkai, tačiau nei mes nei niekas negali suprasti, ką laimėtų darbininkai, jei šiandien Anglija padėtų ginklus ir visi atsiduotų Hitleriui? Tiesa, Stalinas kol kas laimėtų, nes jo galas gal būtų ilgiau nutrauktas. Jei Europa kariaus toliau, vokiečiai gali kurią dieną labai nemalonių spūsų tam reikiamam šamui iškrėsti. Už tai reikia kvailiai sakti „prie taikos“, šią „taiką“ pridengiant (aišku) kilnumo ir žmoniškumo skraistėmis.

MASKVA. — Kaip Stalinas bijosi Hitlerio ir jam pataikauja, rodo įvykiai Balkanuose. Kol vokiečiai dar Balkanų nebuvę užpuolę, Maskva dėjosi jų angelų sargu, neva grūmojo vokiečiams, rašėsi karines sąjungas ir kurstė Balkanus prieš Berlyną. Bet kai Hitleris pradėjo smaugti vieną po kitos Balkanų valstybes, Stalinas nusisuko ir pamiršo savo iškilmingus parašus ir sąjungas su Pietųslavija ir Bulgarija. Itusai patys tykojo kurią sukruvintą ir parbloktą Balkanų valstybę pasi-

grobti. Bet gavo tik Besarabiją ir Bukoviną — daugiau nieko. Užsienių komunistai labai daug gyrėsi, esą, Rusija padedanti graikams. Kad ne Rusijos ginklai, graikai negalėję būtų laikytis. Visiems aišku, kodėl graikai laikėsi: pančiais paršiti rusų, šautuvai padarė Graikijos stebuklą.

Bet iš Maskvos ateina visai kita žinia: Rusija nutraukė „santykius su Graikijos vyriausybe, kuri, vokiečių išvyta iš Kretos salos, įsikūrė Londone! Nelaiminga ir be jokios kaltės sukruvintą tautą pagaliau dar p.spyrė ir šis asilas. Argi komunistai mums nepostringavo, kad Stalinas yra visų mažų ir skriaudžiamų tautų tėvas?

CHIKAGA. Savo kalboje, pasakytoje vienų vaišių metu, A. Smetona kalbėjo: „Ko norime? Norim laisvos, nepriklausomos, demokratinės Lietuvos. Tokios, kokia ji buvo paskelbta 1918 metais. Tokia ji bus, kai išsivaduos. Toks mūsų idealas, toks mūsų dėsnis...“

Taip kalba nusenęs karalius. Kad „laisva, demokratinė, nepriklausoma Lietuva“ būtų jo dėsnis, mes netikime ir nė vienas lietuvis netiki, kuris žino, koki „dėsniai“ vedė „vada“ per 15 metų. Tiesa, kad viso pasaulio ir paergtosios Lietuvos lietuvių kovoja už tokią Lietuvą, kokią apibūdino Čikagoje Smetona. Bet šis senis jau visai neteko gėdos, jei šiandien kalba apie „dėsnius“. Jis dėsnų neturėjo ir neturi, jį vedė ir tebeveda ambicija, akla ir kvaila ambicija, sevas kailis jam arčiausiai odos, į šiuos „dėsnius“ jis spaudėsi per visą diktatoriavimo laiką; jei jis tebegyventų Kaune, o ne Amerikoje, būtų ir dabar jo didžiausia išmintis — diktatūros apolojgia. Nė vienos kalbos jis nepasakė kad nebūtų išskoneveikęs demokratijos. Lietuvos kalėjimuos niekadoms netrūko demokratiškos kankinių. Šiandien, atsidūręs keiktos ir prakeiktos demokratijos krašte Amerikoje, šis bevalis „vadas“ apspiovė ir savo paskutinius „dėsnius“, juo parodydamas, kad Smetona yra tos partijos, iš kur vėjas pučia. Prisipažinsime: mes daug mieliau norėtume, kad Smetona būtų to nepasakęs. Toki žodžiai labai jau kvailiai skamba jo lūpose, o, antra, mes norėtume, kad Smetona bent vienas politinė linijai būtų likęs iš tikimas. Galėtume sakyti: „Va, buvo diktatorius, ir mirė, nusinėšdamas į kapą diktatūrinis įsitikinimas. Tai charakterio žmogus“. Bet veitui norėjome Smetonoje matyti jo išgarbintos diktatūros kankinį. Jis apsijuokino dar kartą. Tai pajacas. Mums tiesiai gėda, kad šis pajacas Lietuvą „vedė“ į didingą ateitį! Ilgiausią Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo perijodą. Tuo tarpu, kai katalikai Lietuvoje eina mirti už savo įsitikinimus, kai demokratai eina mirti taip pat, Smetona neverčianas (nes Amerika — tos „atgyvenusios“ demokratijos kraštas, kaip Smetona yra apščiail įrodes) savųjų įsitikinimų aišizada, stodamas lygia greta su Paleckiu, su Gira, su kitais kailiaverčiais.

Ir jis dar drįsta save tituluoti Lietuvos prezidentu! Ar jis tebema-no, kad lietuviai yra laukininkiškes ni už abisinius? O jei kada (pav., nors tik sapne) Smetona atsisėstų vėl į Lietuvos sostą, demokratija

jis dar greičiau apspiautų, negu diktatūrą apspiovė. Jis vėl būtų „vadas“, „tėvas“, „išminties skrynčia“.

VILNIUS. — Komunistai sisteminai varo toliau lietuviškosios inteligentijos žudymą. Jau pranešėme kelių Lietuvos mokslo žmonių mirtį. Su skausmu ir šį kartą esame priversti pranešti naują barbarų auką: Vilniaus kalėjime nukankintas didis Vilnijos krašto sūnus, žymus lietuvis mokslininkas ir nenulstamas lietuviybės veikėjas lenkų spriespaudos metais — kun. dr. Viskantas.

Su juo užgėsta vienas šviesiausių Vilniaus krašto lietuviškųjų žiburių. Jei komunistai naikintų tik tai politikus, dar galima būtų jie bent suprasti, bet kai jie be jokio pasigalėjimo piauja mokslininkus, kiekvienas civilizuotas žmogus turi griežčiausiai prieš tokį azijatišką šėlimą protestuoti. Suprantame gerai, ko siekia rusai ir jiems pasidėvę savi niekšai. Jie nori nuplauti lietuvių tautai galvą — palikti ją be inteligentijos, be smegenų, kad nebūtų kam galvoti, nebūtų kam laisvės kovoms vadovauti. Caras buvo žiaurus, bet caro žandarai pasitenkindavo įkalinę lietuvius veikėjus. Jei šiandien gyventų Dr. Basanavičius ar Dr. V. Kudirka, jų jau senai nebebūtų gyvų, čeka juos būtų papiovusi. O dar mūsųje ir kitų kraštų komunistai pliovoja apie caro spriespaudos žiaurumus! Nebuvo la spriespada lengva, bet jos dar nė iš tolo negalima lyginti su žvėrišku čekos režimu.

KAUNAS. — Vis labiau grūdami lietuviai komunistai lauk iš kiekvienos imonės, kooperatyvo ir valdžios aparato. Visur jų vietos užima rusai ir žydai. Kaip jau esame pranešę, areštuoti du Paleckio komisarai: Glovackis ir Mickis. Beveik iš visų kooperatyvų atstatomi lietuviai. Pradžią šiai akcijai davė Kauno apskrities kooperatyvų organizacinio biuro pirmininkas „tovariš“ Kolosov. Slaptai šią akciją inspiruoja žydai, kurie atsikeršina lietuviams. Nepriklausomos Lietuvos laikais žydams jau buvo belikę tik tai senų skudurų handelis, nes didieji kooperatyvai buvo suėmę į savo rankas visą prekybą su užsieniais, visus žemės ūkio produktus išteklius tik jie vieni turėjo teisės eksportuoti. Žydai naudojasi progą ir stengiasi „gojus“ vėl iš prekybos išstumti. Jie mano, kad ir atsi teigus Lietuvai iš užimtųjų pozicijų nepasitrauks. Neverta griauti žydų iluzijų, tačiau šie parazitai gali jau dabar taisyti krepšius kelionei ir gerai pasikaustyti padus: bėgti reikės labai greitai ir labai toli. Nė vieno žydo nebeliks prisikėlusioje Lietuvoje. Dėl to visi susipratę lietuviai yra vienos nuomonės. Kas nemokėjo naudotis tradiciniu mūsų krašto vaisingumu, tam šis vaisingumas bus atsakytas.

PARDUODAMAS KAMPINIS SKILYPAS

ant Alto da Moooa, apgyventais namais
 Kreiptis galima vakarais: Rua Canindé
 692 arba Av. Vautter, 652.

Skaityk „Šviesą“

Fone 2-6252
dolar.je - 1 doleris
ekam nemoka

TĖVYNĖJE

autų, negu
s vėl būtų
aties skry-istai siste-
iškosios in
pranešė-
slo žmonių
kartą esa-
lą barbarų
nukankin-
sūnus, žy-
ir nenul-
jas lenkų
dr. Vis-s sviesiau
iškųjų ži-
tikintų tik-
būtų jie
be jokio
slininkus,
ogus turi
azijatišką
tame ge-
s parsida-
i nupiauti
ikti ją be
kad nek-
kam lais-
ras buvo
pasiten-
veikėjus.
šasanavi-
au senai
būtų pa-
tųjų kraš-
ie caro
abuvo ta
dar nė
žvėriškui grūda-
iš kiek-
ir val-
etas už-
i esame
kio ko-
Beveik
li lietu-
vė Kau-
ganiza-
varišė“
nspiruolietu-
ietuvos
ikę tik
nes di-
tėme į
užsie-
oduktų
teisės
si pro-
preky
ir atsi-
ozicijų
i žydų
li jau
nei ir
ti rei-Nė
i k s
i e -
pratę
Kas
mūsų
šingu

IPAS

mais

indė

KAUNAS. — Didesniuose mies-
tuose kiekvieną dieną bent kuriame
fabrike kyla gaisrai ir kiti bolševikų
pravadinti „sabotažo“ darbai. Komu-
nistų partijos centrinis komitetas
skelbia, kad „priešingas elementas“
naudojasi esančių įmonių direktorių
netvarkingumu ir darbininkų girtuok-
liavimu ir apsileidimu darbe, kad
žmones sukeltų prieš valdžią. Už
tai griežtai įspėja, kad įmonėse lai-
kytų nustatyto saugumo, o jei ne,
tai pašalins visą kilusį blogumą „tik
romis bolševikiškais priemonėmis“.
Tai aiškios „garsios bolševikiškos
tvarkos“ pasekmės.

KAUNAS. — Garsus pamokslin-
ninkas Kun. Pijus Andziulis, Marijo-
nas, gautomis žiniomis, dar tebegy-
vena Kaune. Bolševikų valdžia bu-
vo bandžiusi Tėvą Pijų iškelti iš
Kauno, bet tūkstančiai žmonių už jį
užsistoję. Tuo tarpu Kun. Andziu-
lis paliktas Kaune; gyvendamas toli
Saritkų bažnytelės, kasdien pėkščias
ten ateina, laiko šv. Mišias ir klauso
išpažinčių.

PANEVŽYS. — Tik ką gauto-
mis žiniomis, Panevėžyje suimtas
Svč. Trejybės bažnyčios rektorius
kun. Stanislovas Mažeika ir jo za-
kristijonas, broliukas. Taip pat komu-
nistai suėmė ir įkalino kitus Pa-
nevėžio kunigus. Priežastis, — vie-
nas Panevėžio kunigas bažnyčioje
vasario 16 d. pasakė patrijotinį pa-
mokslą. Pamokslininką suėmus, už
jį užsistoję visa Panevėžio mokslei-
vija ir gyventojai. Bolševikai įsiuto
Prasidėjo maainiai areštai. Vysku-
pui užsistojus už nekaltai įkalintuo-
sius, ir jis suimtas. Areštuojami vi-
si, kurie kuo nors bolševikams ne-
patinka. Lietuva nusėjama lavoi-
nais.

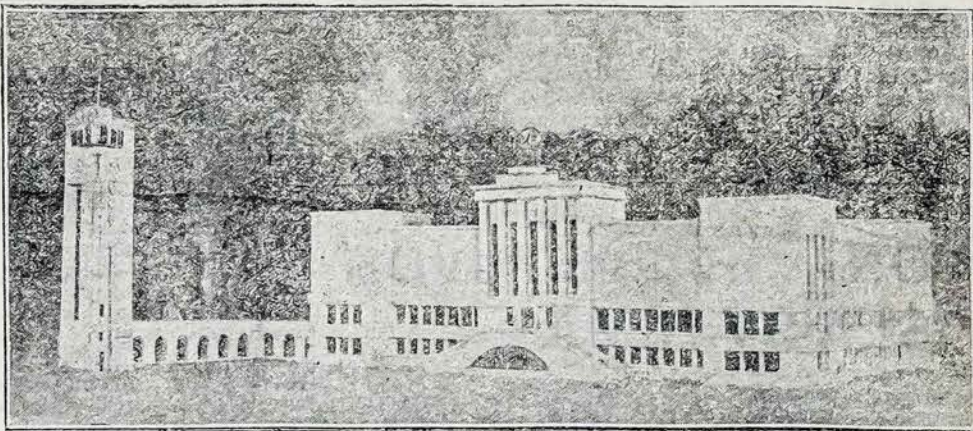
KAUNAS. — „Tiesoje“ buvo
aprašytas „Nemokamo Gydyto“ pa-
vyzdys Lietuvoje. Viena moteris
staigiai susirgus kraujaplūdžiu buvo
nuvežta ligoninėn. Bet čia pasakyta
kad nėra vietos. Į duotą pastabą,
kad ligonė beveik miršta, gautas at-
sakymas: „Jei miršta, vežkit į kapi-
nes, mums nesvarbu“.

RAUDONDVARIS. — Kun. Biki-
nas, Raudondvario klebonas, ir kun.
Byla, Lygumu (Siaulių apskr.) klebo-
nas, buvo suimti raudonų agentų ir
išvežti nežinia kur.

VILNIUS. — Bolševikai oficia-
liai pranešė, jod Vilnius būsiąs ats-
tatytas. Reiškia, kad aulyg masko-
liškos „kultūros“ reikalavimų kate-
dros aikštėje būsiančios pastatytos
„didelės Lenino ir Stalino statulos“
kurios savo „geniališkomis“ išvaiz-
domis švies „išlaisvintajai“ Lietuvai

KAUNAS. — Nuo balandžio pir-
mos dienos visiems Lietuvos darbi-
ninkams išduotos darbo knygelės,
kuriose bus užrašyta dirbamoji vieta
ir darbų pakeitimai bei kiti darbą
liečiantys įrašai. Be šios knygutės
darbininkai negalės gauti darbo.

NIUJORKAS. — Gegužės mėn.
7 d. Niujorke įvyko „Laisvės susirin-
kimas“. Susirinkime dalyvavo mil-
žiniškos minios ir čia pasisakyta
prieš grobuonis diktatorius. Kalbė-
jo hitlerininkų užgrobtų tautų atsto-
vai, bet atsimintos ir bolševikų au-
kos: Lietuva, Latvija, Estija. Jų
vėliavos dalyvavo pavergtųjų vėlia-
vų parade. Lietuvos vėliavą nešė
Dariaus-Girėno pėsto vadas P. Mi-
alauskas. Kiekvieną vėliavą mi-

Lietuvos Šventovė - Karo Muziejus.

Dabar ją trempia kacapo vyžia.

mos sveikino didžiausiomis ovacijo-
mis. Pagrindinis susirinkimo kalbė-
tojas buvo Wendell L. Willkie, res-
publikonų kandidatas į prez. buvu-
sių rinkimų metu. Programą vedė
Niujorko burmistras La Guardia. Vė-
liavų parado pristatytojas pareiškė:
„Tos vėliavos niekad nepranyks“.

Tenka pastebėti, kad Niujorko
burmistras dabar gauna labai daug
laiškų, kuriais grąšinama jam. Hit-
lerio agentai su Maskvos bernais
netveria pykčio, kam viešai šis kil-
nus amerikietis pasako teisybę gro-
buonių atžvilgiu. Amerikos slaptoji
policija La Guardia labai stropiai
saugoja, kad koks papirktas niekšas
jo nenužudytų, kaip nužudė Krivits-
kį, Kutiepoją ir kit.

Galima nužudyti žmogus, bet
negalima bus nužudyti pasaulio sąži-
nės ir aukščiausiojo teisingumo, ku-
rio valanda artėja. Zmonijos paver-
gėjai tai jaučia ir todėl dreba. Kru-
vinais metodais norėtų nutolinti atsi-
skaitymo dieną.

KAUNAS. — Kaip žydai užėjo
lietuvio sprandą, matyti iš komunis-
tinės spaudos pamokslų, kuriais aš-
taliai puolami lietuviai dėl „rasinės
neapykantos“. Kas tik ką prasita-
ria prieš žydus, yra „liaudies prie-
šas“ ir „geriausių Lietuvos sūnų prie-
šas“. Pavyzdžiui, net toks, rodos,
nekaltas pasakymas: „Krautuvės
savininkas žydelis paaiškino“, jau
nėra košernas, ir lietuvių pri-
rašomi laikraščiai, smarkiai tokį pa-
sakymą užsiptuola. Girdi, „žydelis“
jau atsiduoda pašaipta, rasine neapy-
kanta — taip sakyti negalima! (Zi-
noma, ant lietuvių, ypač patrijotinių
įsitikinimų lietuvių, visai sakyti ga-
lima, ir komunistai „gražiausius“
žodžius sako, ir tai nėra „rasinės
neapykantos“ ženklas. Mat, lietuvių
skūra daug pigesnė, negu žydo, nes
žydai turi nepalyginamai daugiau
nuopelnų Lietuvos pražudyme. Kas
teisybė — tai teisybė.

KAUNAS. — Lietuvoje čekistai
pradėjo surašinėti visus uždarytos
Saulių Sąjungos narius. Zmonės ap-
imti panikos. Visi yra įsitikinę, kad
visi šaliai iš Lietuvos bus išvežti
ir arba nužudyti arba kitaip padary-
ti nepavojingi.

KAUNAS. — Iš Lietuvos jau iš-
vežti paskutiniai vokiečiai. Lietu-
vos gyventojai juos išlydėjo su didė-
liu skausmu. Ne dėl to, kad lietu-
viams būtų buvę labai gaila vokie-
čių, bet dėl to, kad, vokiečiams iš-
vykus, lietuvių kančios dar tarės

padidėti. Mat, nebus kam jau pra-
nešti į platųjį pasaulį žinios, nebus
kam Lietuvos gyventojų užsistoti.
Rusai galės daryti, ką tik ji išma-
no su savo beginklėmis ir beteisė-
mis aukomis. Kol dar buvo Lietu-
voje vokiečiai, čekistai buvo atsar-
gesni, nes galėjo padaryti nena-
numo Hitlerio piliečiams, o iš to galė-
tų kilti įvairių konfliktų. Dabargi
jau visi bus „rusai“, „rojaus“ pili-
čiai, tad jokios baimės ir jokių
skrupulų čeka neturės. Gauti iš
Lietuvos pranešimai sako, kad, vos
tik vokiečiams išvykus, gyvenimas
lietuviams žymiai pasunkėjo. Jie
jau padėti į tikrų vergų vietą ir nie-
kam negali pasiskųti.

V ŠINGTONAS. — Amerikos
Lietuvių Taryba (ALT) sukūrė Infor-
macijų Biurą, kurį vesti paskyrė
prof. Pakštą. Apie Profesorį Kazį
Pakštą mes neseniai rašėme, paży-
mėdami, kad jis būtų tinkamiaus-
ias vadovauti kovoms prarastai
Nepriklausomybei atgauti.

BERLYNAS. — Vokietijos vy-
riausybė nutarė iš Lietuvos parve-
žtus vokiečius apgyvendinti Pome-
ranijoje. Tai buv. Lenkijos provinci-
jos. Pomeranijoje žuvo Darius ir
Girėnas.

Su vokiečiais iš Lietuvos išvy-
ko ir nemaža lietuvių, kurie tik ga-
lėjo įrodyti kad ir tolimą savo vo-
kišką kilmę bent iš vieno — tėvo
ar motinos — pusės. Iš viso iš Lie-
tuvos į reičią išvažiavo 51.000
žmonių.

Atvykusiems į Vokietiją Lietu-
vos vokiečiams įsteigti vokiečių kal-
bos kursai, nes daugumas jų nemo-
ka vokiškai. Kolkas jie daugumoje
apgyvendinti stovyklose, nes dar ne-
parengti jiems namai.

KAUNAS. — Lietuvoje mobili-
zuojami jauni vyrukai — vos iš vai-
kų išėję 16 — 17 metų amžiaus —
kurie gabenami Rusijon. Jau įvyk-
dyta pirma tokia mobilizacija Aly-
taus, Zarasų, Svenčionių, Svenčionė-
lių apskrityse. I Rusiją išgabenti
700 berniukų. Rusai sakosi, kad jie
iš šių lietuvių norį paruošti „kvalifi-
kuotų darbininkų“... Bet jei tas bū-
tų rusų tikslas, nereikėtų jų atplė-
sti nuo tėvų ir vežti toli Rusijos gil-
mon: kvalifikuotiems darbininkams
mokyklų yra pakankama Lietuvoje,
o jei nebūtų, rusai juk galėtų pri-
steigti, atvežę iš Rusijos „gabiau-
sių“ profesorių. Ne kvalifikuotus
darbininkus Maskvos satrapai rengs,
o kvalifikuotus agitatorius ir savo

krašto išgamas. Gerai suprantame,
kodėl rusai skiria juos nuo tėvų, gi-
minių, pažįstamų ir veža iš savo
krašto. Lietuvoje būdami, jie nieka-
dos nevirš „gerais komunistais“ —
tai reiškia, rusų imperializmo tar-
nais. Be to, tėvų įtaka, ypač lietu-
vės motinos įtaka, niekadoms neleis
iš vaikelio išplėsti religijos ir pagar-
bos tėvams, o tie tėvai, nors ir dar
bininkai, vistiek yra „buržujai“ ru-
sams, nes yra lietuviai, galvoja lie-
tuviškai, ir veiks lietuviškai savo
vaikus, kad jie tokiais pat lietuviais
liktų.

Išvežti Rusijon, jie bus moko-
mi garbinti vienintelį vadą, lietuvių
tautos saulę Josifą Visarionovičių
Staliną.

Pagal priimtą įstatymą, vaikai
tenai turės išbūti ligi 24 metų am-
žiaus — 8—9 metus. Šio laiko ru-
sai mano pakaksiant, kad galėtų
perkeisti šių lietuviškų jaunuolių
galvojimą ir padaryti juos rusiško
imperializmo avangardu vergų
krašte.

KAUNAS. — „Tarybų Lietuva“
aštriai puola Lietuvos gydytojus,
kad jie nesidomį profesinėmis sąju-
gomis ir komunistinėmis idėjomis.
Į medikų prof. sąjungą, kurios prie-
kyje rusai pastatė „geriausius liau-
dies sūnus“ Birger ir Kotik, imą
veržtis „antisovietiniai gaivalai“.
Kauno universiteto klinikų tarnau-
tojai parodė didelį „akiplėšikumą
naujamai tvarkai“, neišrinkdami nė
vieno tų, kuriuos buvo nurodę jau
minėti Birger ir Kotik! Komunistai
nesupranta, kaip „laisvuose“ rinki-
muose galima neišrinkti tų, kurie
nurodyti iš aukščiau. Tas pat esą
ir Raudonajame Kryžiuje. Ir čia
medikai ir tarnautojai iš susirinkimo
stengėsi kuoskubiau pabėgti namo.

KAUNAS. — Kauno apskrities
žemės ūkio vykdomojo komiteto vir-
šininku paskirtas iš Maskolijos atsi-
bastęs „tovarišė“ Anton Beriozov,
kuris nė žodžio nemoka lietuviškai.
Mat, „tautybių skirtumai nesvarbu“
anot lietuviškų išgamų aiškinimo.
Tuo tarpu dar labiau sustiprntas
rusų kalbos brukimas lietuviams.
Komunistinėje spaudoje skelbiamos
pavardės lietuvių mokytojų, kurie
nedalyvauja komunistų partijoje ir
nesimoko rusų kalbos. Tai pir-
tu parodymas, kad čekistai įkvėptų
tokiems „atsilikėliams“ susiprati-
mo...

Už pasiutusį šunį savi niekšai
kurkas blogesni.

Noticiario Religioso

Evangelho

(S. Matheus, cp. 28, 18 — 20)

Mas Jesus, chegando-se lhes falou, dizendo: Foi me dado todo o poder no ceo e na terra; Ide, pois, e ensinae a todos os povos, baptizando-os em nome do Padre, e do Filho, e do Espirito Santo; Ensinando-os a observar tudo o que vos mandei. E eis que eu estou convosco todos os dias até a consumação do seculo.

Evangelija Sv. Trejybės sėkmadieniui

(Mato 28, 18—20)

Prisiartinęs Jėzus jiems kalbėjo šiuos žodžius: Man duota visa valdžia danguje ir žemėje. Eikite ir mokykite visas tautas, krikštydami juos vardu Tėvo ir Sūnaus ir Sventosios Dvasios, ir mokydami juos laikyti visą, ką tik esu jums įsakęs. Ir štai, aš esu su jumis visas dienas, iki pasaulio pabaigai.

Adv. St. Gabaliauskas.

SMETONA IR LIETUVOS IŠLAISVINIMAS

Viai lietuviai Amerikoje, išskyrus sauilę Maskvai pasidavusių bolševikų agentų, pagal savo išgales ir išmanymą darbuojasi dėl atstoigo Nepriklausomos Lietuvos.

Visoje plačioje Amerikoje, lietuvių kolonijose, eina intensyvus pasirengimas Lietuvai išlaisvinti iš bolševikų okupacijos. Amerikos lietuvių vadams dabar lieka tik išspręsti klausimas, kaip geriau suorganizuoti Lietuvos va davimo darbą, kad jis trumpiausiu laiku duotų laukiamų rezultatų.

Beveik be išimties visi organizuoti Amerikos lietuviai, neišskiriant ir tautininkų, įvairiomis progomis jau yra pasisakę, kad principiniai sutinka, jog būsimoji Lietuva pilna to žodžio prasme turės būti demokratinė Respublika ir nieko bendro neturės su buvusioju Smetona sukurtu ir per 13-ka metų Lietuvos valdžiusiu režimu.

Darant logišką išvadą iš tokio nusistatymo, reikia konstatuoti, kad ir to nepageidaujamo tautininkų režimo autorius Smetona niekad daugiau Lietuvoje nebeįvyks ir savo apatyrusiom rankom. Lietuvos Valstybės Vairo nebevaldys. Bet Smetona yra Amerikoje ir pagal savo išgales kovoja dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Te gal jis dirba ką gali dėl labo to krašto, kuriame Smetona tiek daug privilegijų ir ne vienai pelnytus garbės, prieš daugumos Lietuvos Lietuvos žmonių valią, buvo pasisėmęs. Tad Smetonos pareiga dabar paaukoti likusias savo gyvenimo dienas Lietuvai išlaisvinti. Ne tik pareiga, bet ir didelė skola už visas jo turėtas Lietuvoje garbes bei privilegijas.

Smetonai atliekant tik savo pilietines pareigas ir mokant savo sautai skolą, kai kas nori jo tą darbą Amerikoje, labai išpūsti ir taip perstatyti visuomeni Smetonos veiklos įvairius faktus, kad sudarytų įspūdį, jog Smetona didžiai aukojasi Lietuvai, ir lyg be jo veikimo Lietuva negalėtų išsivaduoti iš bolševikų nelaisvės.

Kaip tik yra priešingai, nes toks nuolatinis, kur reikia ir kur nereikia, Smetonos vardo kėlėjimas ne tik nepada, bet tiesiog kenkia Lietuvos reikalui, silpnindamas lietuvių vienybę.

Bolševikų propaganda, šiaip jau nusibankrutavusi savo argumentacija, Smetonos garsinimosi čia Amerikoje proga, gauna naujos medžiagos skaldyti lietuvių kovos frontą. Dar svarbiau užmiršti ir palikti Smetoną ramybėje, atsižvelgiant į mūsų tautos gal netolimos ateities kovas pačioje Lietuvoje, kurioms Smetona jau nebegalės vadovauti, nes jis lietuvių tautoje niekad neturėjo, o tuo labiau dabar neturės pasitikėjimo. Nepriklausomoje Lietuvoje pačias Smetonos režimo žydėjimo laikais, jeigu būtų leisti laisv rinkimai, Lietuvos politikos gyvenimo žinovų nuomone, už Smetoną būtų atidavę savo balsus nedaugiau 10% krašto gyventojų, todėl jis tų laisvų rinkimų Lietuvoje niekad ir neleidė.

Toliau tas Smetonos sukurtas re-

žimas dar labiau įgrįso Lietuvos gyventojams, kurie prieš tą režimą darė nuolatinį pasikėsinimus.

Smetonos kova su savo politikos priešais niekad nepasibaigėdavo.

Bolševikams okupavus Lietuvą, jos kalėjimuose buvo rasti ne tik bolševikų agentai, Lietuvos Nepriklausomybės duobkasiai, bet ir Lietuvos Nepriklausomybės kovų dalyviai, apdovantiti Vyčio kryžium už narsumą, atsargos karininkai: Algirdas Šlesoraitis, Ivanauskas, Karutis, inž. Steikūnas, aviacijos kapitonas Vilius ir kt.

Bolševikai savo 105 agentus iš kalėjimų paliosavo, o Nepriklausomybės kovų dalyviams — kovotojus su tais pačiais bolševikais 1919 metais, paliko kalėjime ir kai kuriuos, kaip Ivanauską, smarkiai kankina.

Ne tik Smetonos žiaurumas savo politikos priešų atžvilgiu, bet ir jo nepaprastas troškulis valdžios ir liguista puikybė pakirto krašto gyventojų pasitikėjimą savo Prezidentu. Nuolatinės kovos su demokratiškai nusistatęsiais katalikų ir socialistų bei valstiečių liaudininkų organizuota visuomene ir protegavimas į valdžias vietus vienu tautininkų partijos žmonių, visai susmukdė Smetonos vardą.

Nors, gal būt, nepagrįstas, bet labai plačiai dar Nepriklausomoje Lietuvoje paplitęs paskalos apie dideles Smetonos šeimos turtus užsienyje, ir jo rengiamasi pavojaus valandą pabėgti į užsienį, graužie graužė jo autoritetą.

Pagaliau, didžiojo pavojaus valandą — birželio 15 dieną 1940 metais, Smetona labai paslaptinai, ne žodžio netaręs savo tautiečiams ir net artimiausių bendradarbių nesperspėjęs apie grėsiantį mirtiną pavojų, pasišalino į užsienį ir tuo lyg pateisina ankečiau apie jį kursavusius gandus.

Aš dar gyvenau Lietuvoje 3 mėnesius po Smetonos pabėgimo, tai galiu patvirtinti, kad nebuvo Lietuvoje, žmonių tarpe taip keikiamo, taip nenekendiamo, taip nepopuliaraus asmens, kaip Smetona. Gitas ūpas Smetonos atžvilgiu iš Lietuvos persidavė į Lietuvos pabėgėlių Vokietijoje tarpa, kurie, neišskiriant ir pačių tautininkų, vienbalsiai smerkia Smetoną jei ne dėl prileidimo prie Lietuvos okupacijos, nes tai ne Smetonos valios priklausė, tai dėl jo nerūpestingumo ir neapdairumo savo tautos gyvybiniais reikalais.

Pravažiudamas pro Berlyną lietuvių pabėgėlių, buvusiu aukštų valdininkų tarpe, girdėjau labai stiprius priekaištus Smetonai dėl jo nerūpestingos ir siaurai egoistinės veiklos, paskutinėmis Nepriklausomos Lietuvos dienomis.

Buvo tokių, kurie reikalavo Smetonai viešo visuomenės teismo ir norėjo kalti jį prie gėdos stulpo. Toks tai buvo ūpas Lietuvos pabėgėlių tarpe Vokietijoje perėitų metų rugsejo mėnesį.

Tiems žmonėms negalima primesti, kad jie būtų bolševikų propagandos paveikti. Be abejo, Smetoną tuos pabėgėlių priekaištus Vokietijoje girdėjo,

Kun. P. Ragaižinskas.

Amerika - automobilių kraštas

Apskaičiuojama, kad Amerikoje maž daug kas ketvirtam žmogui tenka vienas automobilis. Nedaug yra šeimynų, kurios neturėtų automobilio. Kai kurios po du ar tris. Prie fabriku didžiulės aikštės, nustatytos lengvosiomis mašinomis, kuriomis darbininkai atvažiuoja darban ir iš jo grįžta.

Daugelio kraštų darbininkai gali pavydėti amerikoniškų patogumų. Keliai visur kaip stalas — meksfaltuoti. Lėk nors didžiausiu greičiu, ant plento nesukelsi nė vienos dulės! Sventadieniais keliai prie didesnių miestų automobiliais yra labiau užgrūsti, negu žmonėmis šventoriai Alvote ar Siluvoje per atlaisdus.

Amerikoje priskaitoma apie 30 milijonų tų „armabilių“. O šventadieniais daugumas duoda „raidą“ užmiestini ar pajūrin — pakvėpuoti tyru oru. Jei Amerikos darbininkas patektų Vila Zelinon į tą raudoną molį, kur ankstybą rytą atsikėlus, lietuvi už kaklo pilant, reiktų laukti, ligi įsigrūsi autobusan, o po to dar tektų važiuoti dviem tramvajais ligi fabriko, tai pasakytų, kad baudžiava, kurią galėtų eiti diena, antrą...

Vidutiniškų automobilių kainos yra tarp septynių šimtų ligi tūkstančio dolerių. Braziliška valiuta būtų nuo keturiolikos ligi 20 kontų. Daugumas „armabilus“ perka kasmet. Perkant naują, parduoda vartotą, na ir dar margaryčių pridėda vieną kitą šimtą dolerių.

Tai, ką pridėda margaryčių, sako, reiktų išmokėti už senojo remontą. Amerikoje tokia jau mada: kasmet keisti automobilius, kaip kad ponitės savo skrybėles keičia kas sezonas. Kiekvienas nori turėti patogiausią, paskutinės mados „karą“.

Gyvenamiji namai

Ligi šiol man teko matyti ir pa-

todėl būdamas Berlyne, nė karto pas savo žmones į jų susirinkimą neatėjo ir paskubomis, net buvusių artimiausių bendradarbių ignoruojamas, ir net nepalydetas, iš Vokietijos išvažiavo.

Turėdami galvoje, kad lemtamoji kova dėl Lietuvos išlaisvinimo be abejonės, turės įvykti pačioje Lietuvoje, kur dalyvaus ta pati Smetonos režimo per 13 metų engta visuomenė, klausiam: visuomenė, kuri per 13 metų vedė kovą Lietuvoje su Smetona, sulauzusiu teisėtą Lietuvos konstituciją, paniekiniu si Dievo vardu duotą priesaiką ir tik ginklo galia išlaiskiausiu prezidento poste, norės prisiminti Smetoną savo vadu? Žinoma, kad ne. Todėl didelę klaidą daro Amerikoje tie tautininkai ir kai kurie sandariečių veikėjai, kurie siūlo Smetonai imtis vadovauti Lietuvos išlaisvinimo darbui.

Jeigu Amerikos lietuviai tokią klaidą padarytų — Smetoną pasirinktų būsimuoju Lietuvos laisvės kovų vadu, būkime tikri, kad, Smetonai vadovaujant ant pat Nepriklausomybės slenkščio suklyptų naujoji Lietuva, nes jo balso ir komandos mūsų gimtosios žemės žmonės — okupuotieji lietuviai — daugiau niekad nebelausys.

Kankinių žemei — išlaisvintai iš bolševikų okupacijos, Lietuvai — vadovaus demokratišni nusistatymų gabingesni ir geresnio vardo vadai, kurie ant savo pečių pakels ir sunkią būsimųjų laisvės kovų našta, nes tokia yra mūsų pavergtų tautiečių valia. Po šio karo prieš tą valią nebedrįs eiti nei Smetona nei kitas panašaus tipo diktatorius, o jei drįstu, tai vistiek neturėtų pasisekimo.

Prisikėlusį Lietuvai gyvens nauju — tikrai laisvu gyvenimu, kur nebebus vietos jokiam smurtui bei sauvalei.

žinti Rytinės Amerikos ir Naujosios Anglijos lietuvių gyvenimą. Daugmas jau turi nuosavus namus. Amerikos lietuvių namai visiškai skirtingi Brazilijos lietuvių namų. Visi yra statyti iš medžio, beveik visumet trijų aukštų, kiekviename po keturis ar penkis kambarius. Paprastai, patys šeiminkai gyvena tik pirmame aukšte; kituose dviejuose laiko „burdingierius“ (nuomininkus). Gautas nuomos užtenka mokesčiams sumokėti ir reikalingam remontui atlikti.

Viduje beveik visur yra minkšti baldai, grindys ištiestos kilimais, daug kur matyti pianas, nors nevisur yra mokančių skambinti. Bet tai jau mados dalykas, o ypač lengva ta mada vaikytis, kai yra dolerių.

Šeiminkės turi daug patogumų. Sausesniam laikotarpiui užėjus, nereikia bėgti ieškoti su kibiru vandens pas kelintą kaimyną. Pasukai kraną — ir bėga. Nereikia vargti nė su kuru; beveik visur yra įvestas „gagas“. Tikrai, nėra pasaulyje kitokio krašto, kur žmonės turėtų ne vien visas demokratines laisves, bet ir tokį gerbūvį. Daugelio kraštų darbininkų tai tik graži svajonė. O komunistas, iš „matiuškos“ atvažiavęs, sakyti, kad tai tik „buržujų“ propaganda, kaip jie tvirtino Lietuvoje, matydami turguose privežta javų, sviesto, sūrio ir kitokių produktų.

Uždarbiam.

Amerikos darbininkui dabar grįžo tie laikai, kaip ir per Didįjį Karą. Buvau sutikęs vieną, portugalį kai tariant „carpinteiro“. Per valandą jam moka vieną dolerį (apie 20 milreisu). O jei dirba viršvalandžių ir šventadieniais, tai valandai gauna pusantro dolerio (apie 30 milreisu). Nemaža darbininkų per mėnesį uždirba fabrikuose ligi 300 šimtų dolerių (šešis kontus). Viena lietuviškė sakosi, kad ji mamai kas mėnuo parnešanti 150 dolerių (tris kontus).

Žinoma, pragyvenimas irgi yra aukštokas. Tačiau, prie dabartinių uždarbių, Amerikos darbininkas puikiai gyvena ir dar susitaupta juodal dienai.

Amerikos darbininkai turi teisę streikuoti. Laikraščiuose skaitome, kad ten tų streikų yra gana dažnai. Ir beveik visur darbininkai laimi. Dabartiniu metu fabriškai už milijardus turi įvairiausių užsakymų. Fabrikų savininkams lieka milžiniško pelno. Darbininkai, matydami didelį, ir jau net perdidelį, fabriko savininkų pelną, reikalauja padidinti užmokestį už darbą. Ir, kai nepavyksta susitarti, streikuoja. Tarpininkaujant vyriausybei, paprastai streikai būna išsprendžiami abiem pusėm patenkinamai. Žinoma, kartais streikus stengiasi išprovokuoti ir Maskvos agentai. Tik, nežinia kodėl, jie neragina darbininkų streikuoti Sovietų Rusijoje, kur darbininkas yra apilyšęs ir alkanas.

Spaustuvė BALTICA

Aleksandro Bumblio
Rua João Teodoro, 194
Tel. 4-8320

Skaitykite „Šviesa“

Ar jau girdėjote apie kolonizaciją Paranos Šiaurėje?

Apie Paranos estado šiaurės sritį daug kas kalba ir pasakoja, tačiau lietuviams, suinteresuotiems kolonizacija ir šikūrimu žemės ūkyje nepatartina klausyti jokių kalbų, o reikiama nuvažiuoti į vietą ir patiemis įsitikinti.

ŠIAURĖS PARANOJE visur žemė aukščiausios rūšies, „terra roxa“, padengta stambiu ir puikiu mišku.

ŠIAURĖS PARANOJE anglų kolonizacijos kompanija Cia. de Terras Norte do Paraná turi pusę milijono akrių geriausios žemės. Labai sveikas klimatas, puikus vanduo, geležinkelis ir automobilių keliai iki vietos, aukštos ūkio gaminių kainos. Visa miško medžiaga galima parduoti vietoje, kur veikia 52 lentpjūvės. Nuosavybės dokumentai garantuoti. Žemė parduodama išsimokėjimui 4–5 metams po 650 milreisų už akarį (apie 2 su puse ha). Vietos labai gražios ir lygios. Duodami nemokamai biletai važiuojantiems apžiūrėti žemę.

Dėl smulkesnių informacijų ir nemokamų bilietų galima kreiptis asmeniškai ar rašytine kompanijos įgaliotinių **ST. VANCEVIČIU, RUA AFONSO PENA, 289, S. PAULO** Tel. 4-8371. Iš São Paulo į Šiaurės Paraną galima važiuoti gegužės 26, birželio 16, liepos 7 ir 28, rugpjūčio 18 ir rugsėjo 8 dieną.

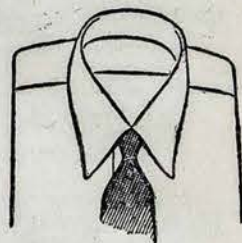
PASTABA: Paranos šiaurėje jau turi pirkę žemės apie 40 lietuvių šeimų.

Seniausia Lietuvių kolonijoje siuvykla

„KAUNAS“

VEDAMA KAUNEDIPLOMUOTO SIUVĖJO JUOZO ŠLIKTOS

Prie siuvyklos taip pat turime pardavimui baltinių, kaklaryšių, diržų, petnešų, kojų, įvairių galanterijos prekių ir gatavų drabužių. Čia paduodame kai kurių gatavų drabužių kainas:

VYRIŠKOS KELNĖS

Pusvilnonės medžiagos 18\$000
Geros išėiginės 22\$000
Vilnonės nuo 35\$000 iki 50\$000
Darblinės brimo kelnės nuo 6\$500 iki 14\$000

VAIKAMS KELNAITĖS

brimo nuo 3\$000 iki 5\$000
kostiumėliai nuo 10\$000 iki 18\$000
kostiumėliai vijonės medžiagos mūsų pačių išdarbio nuo 40\$000

NAUJIENA: Iš gerųjų medžiagų likučių turime pasiuvę mūsų siuvykloje mokyklinio amžiaus berniukams kelnaitių, kurias parduodame labai pigiai. Prekės sukauptos yitrinoje pigiau negu kitur. Užkite įsitikinti. Esame pasiryžę kuogeriausiai patarnauti.

Rua Duque de Caxias, 40
(Pries Sorocabana stotį)

„Šviesa“ platina gerą darbą skatini!

Antonia Ruiz

Pribuvėja--Slaugytoja
Diplomuota São Paulo universiteto.

D-ras A.JazaraSnege

RUA QUATRO, 61

VILLA ZELINA.

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.)
Vidaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9–12 v. ryto ir 3–7 v. v. Ladeira Porto Geral 106, 2 andar salės 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068.

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų. Sifilio ir gonorėjos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9–12 ir 3–7. Sekmadieniais 10–12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose—aštrus ir kroniškas], SIFILIS Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9–12 ir nuo 2–7. Sekmadieniais 11–12. Lengvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Sklypai daržams

Nauja Gleba

Netoli stoties Carvalho de Araujo, prasidėjo parduodavimas naujos žemės ūkiams—darž. ms. kur jau didelė dalis yra naudojama įvairia ūkio kultūra. Čia pat yra keliolika ūkininkams naujakūriams pastatytų namų, kurie taip pat paduodami drauge su žeme išsimokėjimui. Pirmu negu pirksite žemės sklypus daržams ar ūkiams, aplankykite čia siūlomus sklypus ir įsitikinkite jų nauda.

Raštinė: Rua José Bonifacio, 98—1° andar—sala 4 Tel. 2-7549. S. Paulo. Sekmadieniais ir šokiadieniais įtisia savaitę galima teirantis ietoje, krautuvėje prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

Traukiniai iš stoties Norte įveina: 7,19, 9,25; 10; 11,45; 14,04. Įregistruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius
Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsienio. Taip pat yra parfumaria. Kainos minimalios. Lietuviams duodama nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18, Ypiranga

Tel: 3-0100

Dr. Boris Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia) Telf. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorėjos išgydymas per 10–15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Lietuvių Jaunime, Dantistė LEVKOVIC

Su ilgą praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo danties be jokio skausmo, trunkia taip pat be skausmo: 2 \$5000, jada parcelano ir sidabro plombas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52 Villa Bella

Laikrodžių Gydytojas

Lietuvis Pijus Radzevičius Gydo „susirgusius“ įvairių firmų ir viešųjų rūšių laikrodžius. Taiso ir įveda naujas dalis pagal reikalą. Laikrodžius išvalo ir jie vėl įgauna naują išvaizdą irėjimo tikslumą.

Be to, taiso apirankes, auskarus, žiedus ir kitus panašius daiktus.

Darbas sąžiningas ir garantuojamas. Lietuviams duodama nuolaida. Užkite ir išitikinsite!

Pijus Radzevičius
Rua 9 — Nr. 9
Villa Zelina

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiname o taip pat su dažais. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš senų fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5578 SÃO PAULO

ŠVIESA

— LUZ

Bom Retiro sekmadienis šv. Antano bažnyčioje.

Š. m. birželio mėn. 1 d. įvyko mūsų tautiečių Bom Retiro šventė šv. Antano bažnyčioje.

Mes turim galimybę nuo seno susirinkti pamaldoms anksčiau minėtoje bažnyčioje. Mums reikšminga ši bažnyčia, nes joje pirmą sykį buvo atlaikytos lietuviškos pamaldos Sáo Paulo ir tebuvo tik joje mums pamaldos laikomos, kol pasistatėm savo bažnyčią. Ne vienas iš tų pamaldų turime gražių prisiminimų. Šias pamaldas ir dabar gražiai pajavirina „Vyčio“ choras, p. Girdausko vedamas.

Minėta šventė birželio mėn. 1 d. (Sekminės) ypatinga tuo, kad išvakarėse daug kas atliko išpažintį šv. P. Marijos ir šv. Antano bažnyčiose. Pačiose Sekminėse nepaprastai daug mūsiškių iš Bom Retiro susirinko šv. Antano bažnyčioje, giedodami Mišias „Vyčio“ choras, pamaldose dalyvavo daugelis organizuotų vaikų, tvarkomų Gerb. Seselių Pranciškiečių, atvykusių iš V. Želinos. Po Mišių buvo vaikų procesija, giedant Jėzaus Sirdies litanią visiems maldininkams. Šis vaizdas ne vienam sukėlė širdy gražų pasigerėjimą, girdint visos bažnyčios giedojimą, matant gausią skaičių vaikų baltais gražiais drabužiais procesijoje su degančiomis žvakutėmis ir esant iliuminuotai visai bažnyčiai. Ypač vėl džiugu, kad yra žmonių, dedančių pastangas per savo vaikus ar šiaip kuo prisidėti prie mūsų pamaldų pajavirinimo.

Panaši procesija minėtoje bažnyčioje įvyks kiekvieno mėnesio pradžioje — antrą sekmadienį. Ypač bus įdomu susirinkti ateinančio mėn. antrą sekmadienį, nes tikimasi, kad ne tik bus vaikų procesija, bet jau pirmą sykį giedos jaunųjų Vyčių chora.

Po visų pamaldų daugelis Bom retiriečių susirinko vienuolyno salone pasiklausti kunigo pas juos lankytose išpažintose, kur supratome ypatingai auklėjimo reikalingumą vaikams, reikalą religinio kultūrinio gyvenimo šeimoms, svarbą spietimo si mūsų tautiečių prie šios bažnyčios. Pasidalinimas išpažintais baigtas gausiomis ovacijomis.

Iš kunigo duotų informacijų po pamokslu matyti, kad tikimasi iš Bom Retiro tautiečių daug ko gražaus patirti mūsų Kolonijos gyvenime.

Krs p.

Baigiam!

Bendruomenės mokyklos rūmai jau visai baigiami. Šiuo metu atliekamas dažymas ir dirbtiniu granitu padengiamos sienos, o taip pat gaminamos lentos, kurios bus sienose. Namas kasdien gauna vis gražesnę išvaizdą iš lauko ir viduje. Sekantriai visi laukiame dienos, kai bus bruktas paskutinis brūkšnis ir kai jo statytojai atneš Seselėms rūmų raktus. Jau dabar Bendruomenės Valdyba, Tėvų Komitetas, mokinių Tėvai ir visi dori lietuviai nepaprastai džiaugiasi, matydami tokį gražų pastatą puošiant mūsų bažnyčios šventorių. Dar labiau džiugu, kai žinai, kad šie rūmai bus tas galingas švyturys, iš kurių spinduliuos Dievo, Tėvynės ir Artimo meilė mažiems lietuviukams. Visos geriausios vilys Vila Želinos lietuvių sudėtos į jaunosios kartos auklėjimą. Šiandien matome, kad dar vienu dideliu žingsniu Bendruomenė priartė-

jo prie Kolonijos, dar vieną kultūrinę įstaigą tai Kolonijai davė. Ir davė šiais surkiais laikais, kai kitas lietuviškas mokyklas matome uždarytomis durimis, o kurių durys dar atidaros, tos irgi vegetuoja, negalėdamos įveikti kasdien vis didesnių sunkenybių ir nepriteklių.

Naujos mokyklos rūmai bus šventinami šio mėn. pabaigoje. Šventinimo apeigas atliks JE. Sáo Paulo Arkivyskupas, kuris, kaip visi pame name, pašventino kertinį akmenį. Jo Ekscelencija turės progos pats pamatyti, kaip per šį trumpą laiką ant jo pašventinto akmens išaugo gražūs rūmai. Ir dar kartą svetimie siems pordysime, kád lietuviai nėra iš kelmo išspirti, o Vakarų Europos žmonės, kurie auklėjimą ir mokymą laiko labai svarbiu dalyku ir jam nesigaili lėšų. Visos kultūringos tautos tik todėl kultūringomis tapo, kad mokyklas statė. Tai daro ir Sáo Paulo lietuviai katalikai.

Lietuvi! Ar Tavo auka irgi įdėta į šį bendrą ir didžiulį kultūros rūmą? Jei ne — tai ko lauki, ko neaukoi pagal savo išgales? Visi išvien veikdami, didžius darbus atliksime; paskirai būdami ir nesusi klausydami, o dar labiau — nepaau kodami niekad milreiso — kito, vis būsime atsilikę ir kitų paniekinti. Eikime pirmiausia kitų, būkime pavyzdys — kitiems. Mokyklai aukas įteikti galima tiesiog Seselėms Pranciškietėms, Bendruomenės Valdybai, lietuviams kunigams.

Dar vienas prašymas: kiekvienas privalo šventinimo iškilnėse dalyvauti ir ta proga aukoti savo daiktus. Rinkliava tą dieną eis tik mokyklos naudai. Dar nenustatyta galutinai data, kada šventinimas įvyks, tačiau labai yra galimas dalykas, kad įvyks baigiant misijas, o gal n.t. anksčiau — per Petrines ar kitą kurią dieną. Tai, žinoma, pareis ir nuo JE. Arkivyskupo, káda Jis galės.

Išsikėlė „Šviesa“ iš Uckaus.

Bendruomenės Valdyba nutarė iškelti organo „Šviesos“ spausdinimą iš Uckaus. Tam buvo daug priežasčių, kurių bene svarbiausia — blogas atspausdinimas. Ypač tai pastebima buvo pastaruosiu laiku. Tai ir mūsų Skaitytojai paliudys. Jie dažnai kreipdavosi į Redakciją su skundais. Pamatysime, kaip naujieji spaustuvininkai mūsų laikraštį atspaus, tačiau manome, kad bus, vis dėlto, geriau.

Kadangi pastaruosiu metu labai auga „Šviesos“ Skaitytojų kadras, laikraščio spausdiname dar tris šimtus egzempliorių daugiau. Prieš du mėnesius, kaip Skaitytojai jau žino, pradėjome daugiau spausdinti 200 egzempliorių. Tad iš viso „Šviesos“ tiražas pakilo pusėtikstančio. Toks Gerb. Skaitytojų pritarimas skatina mus ir toliau tuo pačiu uolumu tarnauti lietuviškajai Kolonijai. Visi pamatė, kad „Šviesa“ Lietuvos reikalais buvo iš karto supratusi teisingą liniją ir okupantų niekados nešlo vino. Juk tai būtų didžiausia gėda laisvam žmogui — ilgėtis vergijos! Tai būtų žmogaus sugyvuėjimas. Bandė kairieji įvairiuose kraštuose įrodyti, kad komunistai atnešė iš Rusijos ubagijos mums „rojų“. Jei ir taip būtų, lietuvis negalėtų laisvės išmaityti į sriubos bliūdą. Bet vietoj žadėtojo „rojaus“ Lietuva susilaukė tik vargo, ašarų, kraujo. Taip kalba visos pasaulinių žinių agentūros, taip rašo visi iš Lietuvos gaudami laiška, nepaisant drakoniškos cenzūros.

Vadinasi, mes tiesą rašėme. Ją

ir ateityje rašysime. Todėl Skaitytojai mus ir mėgsta. Už jokį grašį niekam neparsiduosime. Laisva Lietuva — mūsų idealas. Kam pakeliui su šituo idealu — tas yra „Šviesos“ draugas ir Skaitytojas; kam nepakeliui, kas yra vergas ir rusų bei žydų pastumdėlis — tas „Šviesą“ visai pašmeiš ir niekins. Tai mes Kolonijoje šiandien ir matome.

Ženybos su nabašninku...

„Aidą“ kas ruduo ir kas pavasaris pagauna tam tikras bliūdas. Ta da jis kvailiausių nesąmonių priklie da ir jomis pats pasidžiaugia.

Norėdamas save pareklamuoti o „Šviesai“ koją pakišti, „Aidas“ iš virožižo, esą „Šviesa“ susijungusi su „Lietuviu“ ir viską dabar ėmusi taip rašyti, kaip rašęs „Lietuvius“. „Aidas“ daro pažangą: anksčiau rašė, kad „Šviesa“ susilikvidavo ir kad „Lietuvius“ ją priglaudė, o dabar — prieš lybos. Šis keistas piršlys nori „Šviesą“ suženyti su... kovo mėnesį numirusiu vyru!!! O „Šviesa“ su „Lietuviu“ susiženijus todėl, kad ji ėmusi vartoti tokio lygiai tipo raides, kokias vartojo „Lietuvius“! Kokios išimties kupina „Aido“ redaktorius galva, aiškinti mums ne nereikia. Įdomu būtų panagrinėti, į ką panašios „Aido“ raidės? Tada žinotume, su kuo jis yra susiženijęs. Mes mėkliname, jos panašios į kacapiškąsias — tokios su vyzom, su apivarais...

Gaila, kad žmogus, kuris save redaktorium vadina, taip juokinas. Sakytų atvirai: Neskaitykite „Šviesos“ o skaitykite „Naujosios Lietuvos“ „Aidą“ — būtų atliktas krukis, bet kai šį tikslą nori uždengti lavonų knaisiojimu ir jų į šliubą vedimu, tik juokas ima.

Laitė atsisako bondžių

Liepos mėn. 17 dieną baigiasi Laitės kontraktas su Sáo Paulo savivaldybe bondžių koncepcijos reikalu. Laitė tvirtina, kad bondės jai neša didelį nuostolį ir ji toliau jų nelaikys. Tad pati savivaldybė turės perminti iš Prefektūros bondes. Įsteigtas specialus viešojo susiėiki mo departamentas, kuris rūpinsis visais kolektyvinio susiėikimo reikalais. Girdėti, mokestis už kelionę bondė būsiąs pakeltas. Iki šiolei vargu ar buvo pasaulyje kur tokia pigi kelionė tramvajum, kaip Brazilijoje. O vis dėlto būtų gaila bondžių, jos teikė ypač neturtingiesiems sluoksniams didelį pataruvimą, veždamos į darbą ir iš darbo saugiai ir pigiai.

MARTYNUI ZINEVIČIUI pranešame, kad Redakcijoje yra jam iš Amerikos atsiųsti gimimo metrikai, kuriuos jis prašomas pats ar per ką nors ateiti atsiimti.

„ŠVIESA“ — teisingų žinių šaltinis!

ESCRITÓRIO SÁO PAULO NIDELCO JORGÉ

Duoda patarimų teisės klausimais, veda bylas, išrūpina svetimšaliams legalizaciją ir padeda norintiems naturalizuotis, atlieka kitokius reikalus įvairiose ir t. t.

RUA SÁO ROQUE, 115 TEL. 3-0521 VILA PRUDENTE.

Juokų skyrius.

„Aidas“ tik „teisybę“ rašo. Kad kas neabejotų, jog šią reklamą jam darome iš šėyros dūšios, patiekiamo čia tik kelius dviejų paskutinių jo numerių „dyvus“. Jei taip eis toliau turėsime rimtą konkurentą „Kuntaplui“ ar „Governadorui“. Yra net baimės, kad internautė Juquery jo neapšauktų savo organu. Keli pavyzdžiai:

1. Lietuvoje yra komunizmas todėl, kad prie to Lietuvą privedė „Šviesa“ su savo bičiuliais. Katalikai tarnauja komunistams, o socialistai iš Lietuvos bėga... Jei kam ne patinka dabartinė Lietuvos tvarka, tas gali pabučiuoti kun. A. Armiul ranką.

Iš to Juokų skyriaus vedėjas išveda, kad jei eiliniai katalikai virto eilinais komunistais, tai komisarais galėjo virsti tik neeiliniai katalikai — pralotai ir vyskupai. Grėčiausiai, Paleckis, Gedvila, Glovackis, Krėvė Mickevičius, Vitkauskas ir pats žydėlis Meskup yra vyskupai, to ligšiol mes nežinojome. O kad iš Lietuvos bėgo tik socialistai, to mes taip pat ligi šiol nežinojome, kol „Aidas“ mums neatidarė akių. Barauskas, Tamošiūnas, Grigaliūnas yra pirmos markės socialistai, anot „Aido“, o čia jie kunigus nuduoda. Ot, žulikai!

Dėl šio įdomaus fakto atidengimo nereikia niekam rankos lūduoti. Jei kas norėtų vis dėlto ką nors bučiuoti, gali pabučiuoti kurpalį, ant kurio ant Rua da Moeda nukalamos panašios „žinios“...

2. Anksčiau „Aidas“ rašė, kad visi Vyčiai per naktelę vandravojo po slauų Rio miestelį, o dabar žodį „visi“ pakeitė žodžiu „du“, o kas netiki, kad „du“, gali paklausti mokytojo Girdausko...

Kelintą nuosimtį nuolaidos duoda „Pan Americana“, paskaičiuokite jūs, Gerb. Skaitytojai. Nuo 50 ant dviejų! Tiek nė Mauša Lietuvoje nenuleisdavo nuo pipirų.

3. „Mokytojas Girdauskas nuėjo dirbti į Matarazzo fabriką...“ „Šviesa“ skelbia įdomų konkursą: tą „draugą“, kuris mokytoją Girdauską suras Matarazzo ar kito kokio italijono ar neitalijono fabrike, rekomenduosime į Centro chorą, kurį šios „galingosios“ organizacijos pravadyriai organizuoja, kad parodytų tam pačiam Girdauskui, kaip reikia choras išmokyti, o patiems Vyčiams, kaip reikia dainuoti, kad patiktų ne tik „Aido“ redaktorium, bet ir Volgos kazokams.

PRAGA. — Vokiečių valdyma Čekijoje mums duoda vaizdą, kokią būtų „naujoji vokiška tvarka“. Čekijoje pašalinta 82.000 valdininkų, pirmoje eilėje beveik visi čekai mokytojai! Palikti tik tai keli išgamos, o kitoms vietoms paskirti išimtinai vokiečiai. „Naujoji tvarka“ bus ne k's kitas, tik naujoji baudžiava, kur vokiečiai bus ponas, o nukariautos tautos žmogus — jo baudžiavininkas.